

Täysistunto

Tiistai 5.5.2020 klo 14.00—15.47

6. Hallituksen esitys eduskunnalle merityötä koskevan yleissopimuksen ohjeiston muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi merityösopimuslain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 42/2020 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Matti Vanhanen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Keskustelu

15.30 Työministeri Tuula Haatainen (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt käsiteltävässä hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi merityötä koskevan Kansainvälisen työjärjestön ILO:n vuoden 2006 yleissopimuksen ohjeistoon vuonna 2018 tehdyt muutokset sekä lain niiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Vuonna 2018 ILO:n konferenssissa hyväksyttiin kolmikantaisen erityiskomitean valmistelemat muutokset merityöyleissopimuksen ohjeistoon. Muutoksen tarkoituksena on varmistaa merenkulkijoiden työsopimusten voimassaolon ja palkanmaksun jatkuvuus aluksen joutuessa merirosvouksen tai aseellisen ryöstön kohteeksi. Tällaisissa tilanteissa merenkulkijat saattavat olla vangittuina pitkiäkin aikoja.

Merityöyleissopimuksen ohjeiston muutosten hyväksyminen Suomen osalta ja niiden toimeenpano edellyttävät asiasta säätämistä lailla. Ohjeistoon tehtyjen muutosten toimeenpanemiseksi merityösopimuslakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että alukseen kohdistuneen merirosvouksen tai aseellisen ryöstön seurauksena vangitun työntekijän työsuhde ja siihen liittyvä palkanmaksu jatkuu vankeuden aikana.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi jo voimassa olevaan merityöyleissopimuksen ohjeistoon perustuvia täsmennyksiä merityösopimuslakiin, merityöaikalakiin ja työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annettuun lakiin. Nämä muutokset koskevat muun muassa valitusmenettelyä aluksella sekä eräitä työ- ja lepoaikoja koskevia kysymyksiä. Lisäksi eräisiin merityötä koskeviin lakeihin ehdotetaan teknisiä muutoksia.

Merityöyleissopimuksen ohjeiston muutokset tulevat kansainvälisesti voimaan 26. päivä joulukuuta 2020, ja tarkoituksena on, että muutosten voimaansaattamista koskeva laki ja merityösopimuslain ohjeiston muutoksiin perustuvat muutokset tulisivat voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin muutosten kansainvälinen voimaantulo.

Muiden lakien ehdotetaan tulevan voimaan 1. päivänä heinäkuuta 2020.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2020 vp

15.32 **Sari Essayah kd:** Arvoisa puhemies! Joku iltapäivälehti näytti jo ilakoivan tällä lakiesityksellä, että ”merirosvouksessa siepatun palkanmaksu turvattava” tai jotain muuta vastaavaa. On ihan ymmärrettävää, niin kuin ministeri tuossa kävi läpi, että tämä liittyy Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen mukaisiin sopimuksiin, joihin Suomikin on sitoutunut ja jotka se sitä myöten sitten haluaa pistää omaan lainsäädäntönsä täytäntöön.

Tietenkin on kovinkin toivottavaa ja ehkä aika todennäköistäkin, että Suomessa tätä lainsäädäntöä tuskin tarvitsee juurikaan käyttää, mutta totta kai tähänkin tilanteeseen on varauduttava. Tietenkin tässä jokunen vuosi sitten tuntui, että merirosvousta yllättävästi alkoi olla erityisesti Afrikan rannikon tuntumassa, mutta myöskin sitten viime aikoina on paljon puhuttu tällaisesta valtioitten harjoittamasta — en tiedä, onko se nyt ehkä merirosvousta vai pikemminkin alusten haltuunottoa tai kaappausta. Varmaan tämäntyyppisissä tilanteissa myöskin sitten tällainen lainsäädäntö olisi sovellettavissa.

Sinällänsä on tietenkin tarkoituksenmukaista viedä tätä eteenpäin ja suomalaisen lainsäädäntöön.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.